Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 15ης Δεκεμβρίου 2022*

«Προδικαστική παραπομπή – Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας – Κανονισμός (ΕΚ) 1210/2003 – Ειδικοί περιορισμοί που εφαρμόζονται στις οικονομικές και χρηματοδοτικές σχέσεις με το Ιράκ – Άρθρο 4 – Δέσμευση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων των συνδεόμενων με το καθεστώς του πρώην προέδρου Σαντάμ Χουσεΐν προσώπων, οργανισμών και οντοτήτων – Άρθρο 6 – Μεταβίβαση στο διάδοχο σχήμα του Ταμείου Ανάπτυξης για το Ιράκ – Κυριότητα των δεσμευμένων κεφαλαίων και οικονομικών πόρων»

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-753/21 και C-754/21,

με αντικείμενο αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Cour de cassation (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Γαλλία) με αποφάσεις της 2ας Δεκεμβρίου 2021, οι οποίες περιήλθαν στο Δικαστήριο στις 8 Δεκεμβρίου 2021, στο πλαίσιο των δικών

Instrubel NV

κατά

Montana Management Inc.,

BNP Paribas Securities Services (C-753/21),

και

Montana Management Inc.

κατά

Heerema Zwijndrecht BV,

BNP Paribas Securities Services (C-754/21),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Safjan (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, N. Piçarra και N. Jääskinen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Αιμιλίου

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η Instrubel NV και η Heerema Zwijndrecht BV, εκπροσωπούμενες από τους S. Bonifassi και F. Boucard, δικηγόρους,

– η Montana Management Inc., εκπροσωπούμενη από τους D. Célice και B. Périer, δικηγόρους,

– η BNP Paribas Securities Services, εκπροσωπούμενη από τον J. Martinet, δικηγόρο,

– η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους R. Bénard και J.-L. Carré,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον J.-F. Brakeland και την M. Carpus Carcea,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Οι αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής απόφασης αφορούν την ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφοι 2 έως 4, και του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΚ) 1210/2003 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2003, σχετικά με ορισμένους ειδικούς περιορισμούς στις οικονομικές και χρηματοδοτικές σχέσεις με το Ιράκ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2465/96 (ΕΕ 2003, L 169, σ. 6), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΕ) 85/2013 του Συμβουλίου, της 31ης Ιανουαρίου 2013 (ΕΕ 2013, L 32, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός 1210/2003).

2 Οι εν λόγω αιτήσεις υποβλήθηκαν στο πλαίσιο δύο ένδικων διαφορών, εκ των οποίων η πρώτη μεταξύ, αφενός, της Instrubel NV και, αφετέρου, της Montana Management Inc. καθώς και της BNP Paribas Securities Services (στο εξής: BNP Paribas) (C-753/21) και η δεύτερη μεταξύ, αφενός, της Montana Management και, αφετέρου, της Heerema Zwijndrecht BV (στο εξής: Heerema) καθώς και της BNP Paribas (C-754/21), σχετικά με το κύρος των συντηρητικών μέτρων και των κατασχέσεων που επέβαλαν η Instrubel και η Heerema επί δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων λόγω απαιτήσεων που είχαν οι εν λόγω επιχειρήσεις έναντι του Ιρακινού Δημοσίου.

Το νομικό πλαίσιο

Το διεθνές δίκαιο

3 Κατά την παράγραφο 12 της αποφάσεως 1483 (2003) που εξέδωσε στις 22 Μαΐου 2003, το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών «[σ]ημειώνει τη σύσταση Ταμείου Ανάπτυξης για το Ιράκ, το οποίο θα ανήκει στην Κεντρική Τράπεζα του Ιράκ».

4 Η παράγραφος 14 της αποφάσεως αυτής ορίζει τα εξής:

«[…] Το Ταμείο Ανάπτυξης για το Ιράκ χρησιμοποιείται με διαφανή τρόπο για την αντιμετώπιση των ανθρωπιστικών αναγκών του λαού του Ιράκ, την οικονομική αναδιάρθρωση και την αποκατάσταση των υποδομών του Ιράκ, την επιδίωξη του αφοπλισμού του Ιράκ, την κάλυψη δαπανών της πολιτικής διοίκησης του Ιράκ, καθώς και για άλλους σκοπούς που εξυπηρετούν τα συμφέροντα του Ιρακινού λαού.»

5 Η παράγραφος 23 της εν λόγω απόφασης ορίζει τα εξής:

«[Ό]λα τα κράτη μέλη στα οποία βρίσκονται:

a) κεφάλαια ή άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή λοιποί οικονομικοί πόροι της προηγούμενης Κυβέρνησης του Ιράκ ή των δημοσίων οργάνων, επιχειρήσεων ή φορέων που είχαν εγκαταλείψει το Ιράκ κατά την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας αποφάσεως, ή

b) κεφάλαια ή άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή λοιποί οικονομικοί πόροι που απομακρύνθηκαν από το Ιράκ ή αποκτήθηκαν από τον Σαντάμ Χουσεΐν ή από άλλους ανώτατους αξιωματούχους του προηγούμενου καθεστώτος του Ιράκ ή από τα στενά μέλη της οικογένειάς τους, συμπεριλαμβανομένων των οντοτήτων που ανήκουν στα πρόσωπα αυτά ή σε άλλα πρόσωπα τα οποία ενεργούν για λογαριασμό τους ή υπό τις οδηγίες τους ή τελούν υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχό τους,

υποχρεούνται να δεσμεύσουν αμελλητί τα ως άνω κεφάλαια ή άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή λοιπούς οικονομικούς πόρους και, εφόσον τα κεφάλαια ή τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή οι οικονομικοί πόροι δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο δικαστικής, διοικητικής ή διαιτητικής απόφασης ή δέσμευσης, να τα μεταβιβάσουν αμέσως στο Ταμείο Ανάπτυξης για το Ιράκ, εξυπακουομένου ότι, εκτός εάν έχουν προβληθεί με διαφορετικό τρόπο, οι αξιώσεις ιδιωτών ή μη κυβερνητικών οργανώσεων σχετικά με τα εν λόγω μεταβιβασθέντα κεφάλαια ή άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μπορούν να υποβληθούν στη διεθνώς αναγνωρισμένη, αντιπροσωπευτική κυβέρνηση του Ιράκ […].»

6 Στις 15 Δεκεμβρίου 2010 το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών εξέδωσε την απόφαση 1956 (2010), η οποία προβλέπει στην παράγραφο 5 τα εξής:

«[Το Συμβούλιο Ασφαλείας αποφασίζει] να μεταφερθεί το σύνολο των εσόδων του Ταμείου Ανάπτυξης για το Ιράκ στον λογαριασμό ή στους λογαριασμούς του διαδόχου σχήματος που θα θεσπιστεί από την κυβέρνηση του Ιράκ και να παύσει η λειτουργία του Ταμείου Ανάπτυξης για το Ιράκ έως τις 30 Ιουνίου 2011 το αργότερο και ζητεί γραπτή επιβεβαίωση, όταν ολοκληρωθούν η μεταφορά και η παύση της λειτουργίας.»

Το δίκαιο της Ένωσης

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1210/2003

7 Η αιτιολογική σκέψη 5 του κανονισμού 1210/2003 έχει ως εξής:

«Προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη να προβούν στη μεταφορά των δεσμευμένων κεφαλαίων, οικονομικών πόρων και εσόδων από οικονομικούς πόρους προς το ταμείο ανάπτυξης για το Ιράκ, θα πρέπει να προβλεφθεί η αποδέσμευση των εν λόγω κεφαλαίων και οικονομικών πόρων.»

8 Κατά το άρθρο 1, σημεία 4 και 5, του ίδιου κανονισμού:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

[…]

4) Ως “δέσμευση κεφαλαίων” νοείται: η παρεμπόδιση οποιασδήποτε κίνησης, μεταβίβασης, μεταβολής, χρήσης ή διαπραγμάτευσης κεφαλαίων καθ’ οιονδήποτε τρόπο που θα μπορούσε να οδηγήσει σε μεταβολή ως προς τον όγκο, το ύψος, τον τόπο διατήρησής τους, την ιδιοκτησία, την κατοχή, τον χαρακτήρα, τον προορισμό ή άλλη μεταβολή η οποία θα καθιστούσε δυνατή τη χρησιμοποίηση των συγκεκριμένων κεφαλαίων, περιλαμβανομένης και της διαχείρισης χαρτοφυλακίων.

5) Ως “δέσμευση οικονομικών πόρων” νοείται η παρεμπόδιση της χρήσης τους για την απόκτηση κεφαλαίων, αγαθών ή υπηρεσιών με κάθε τρόπο, στους οποίους ενδεικτικώς περιλαμβάνεται η πώληση, η εκμίσθωση ή η υποθήκευση.»

9 Το άρθρο 4, παράγραφοι 2 έως 4, του εν λόγω κανονισμού ορίζει ότι:

«2. Δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια και οι οικονομικοί πόροι που ανήκουν ή είναι ιδιοκτησία ή βρίσκονται στην κατοχή των ακόλουθων προσώπων, που έχουν ορισθεί από την επιτροπή κυρώσεων και απαριθμούνται στο παράρτημα IV:

α) του πρώην προέδρου Σαντάμ Χουσεΐν·

β) των ανώτατων αξιωματούχων του καθεστώτος του·

γ) των άμεσων μελών των οικογενειών τους ή

δ) των νομικών προσώπων, οργανισμών ή οντοτήτων που ανήκουν ή τελούν υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο των προσώπων που απαριθμούνται στα στοιχεία α), β) και γ), ή οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου που ενεργεί για λογαριασμό τους ή υπό τις οδηγίες τους.

3. Κανένα κεφάλαιο δεν διατίθεται, άμεσα ή έμμεσα, ή προς όφελος οποιουδήποτε από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τις οντότητες ή τους οργανισμούς που απαριθμούνται στο παράρτημα IV, ή για λογαριασμό αυτών.

4. Κανένας οικονομικός πόρος δεν διατίθεται, άμεσα ή έμμεσα, ή προς όφελος οποιουδήποτε από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τις οντότητες ή τους οργανισμούς που απαριθμούνται στο παράρτημα IV, ή για λογαριασμό αυτών, με στόχο τη διευκόλυνση αυτού του προσώπου, του οργανισμού ή της οντότητας να αποκτήσει κεφάλαια, αγαθά ή υπηρεσίες.»

10 Το άρθρο 6 του κανονισμού 1210/2003 ορίζει τα εξής:

«1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4, οι αρμόδιες αρχές που κατονομάζονται στους δικτυακούς τόπους που απαριθμούνται στο παράρτημα V δύνανται να εγκρίνουν την ελευθέρωση ορισμένων δεσμευμένων κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

α) τα κεφάλαια ή οι οικονομικοί πόροι αποτελούν αντικείμενο προνομίων εκ δικαστικών, διοικητικών ή διαιτητικών αποφάσεων που εκδόθηκαν πριν από τις 22 Μαΐου 2003 ή αντικείμενο δικαστικής, διοικητικής ή διαιτητικής απόφασης που εκδόθηκε πριν από την ημερομηνία αυτή·

β) τα κεφάλαια ή οι οικονομικοί πόροι θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για να ικανοποιηθούν αξιώσεις που έχουν κατοχυρωθεί βάσει τέτοιων προνομίων ή αξιώσεις που έχουν αναγνωρισθεί ως έγκυρες μέσω τέτοιας απόφασης, εντός των ορίων που θέτουν οι ισχύοντες νόμοι και κανονισμοί που διέπουν τα δικαιώματα των προσώπων που εγείρουν τέτοιες αξιώσεις·

γ) η ικανοποίηση της αξίωσης δεν συνιστά παράβαση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3541/92 [του Συμβουλίου της 7ης Δεκεμβρίου 1992 για την απαγόρευση της ικανοποίησης των αιτήσεων του Ιράκ όσον αφορά συναλλαγές που επηρεάζονται από το ψήφισμα 661 (1990) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και από τα συναφή ψηφίσματα (ΕΕ 1992, L 361, σ. 1)]· και

δ) η αναγνώριση της δέσμευσης ή της απόφασης δεν αντιβαίνει προς τη δημόσια τάξη του οικείου κράτους μέλους.

2. Σε όλες τις άλλες περιστάσεις, τα κεφάλαια, οι οικονομικοί πόροι και τα έσοδα από οικονομικούς πόρους που δεσμεύονται σύμφωνα με το άρθρο 4 αποδεσμεύονται μόνο για τη μεταβίβασή τους στο διάδοχο σχήμα του Ταμείου Ανάπτυξης για το Ιράκ το οποίο θεσπίστηκε από την κυβέρνηση του Ιράκ υπό τους όρους που προβλέπονται στις αποφάσεις 1483 (2003) και 1956 (2010) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.»

11 Η εταιρία Montana Management καταχωρίστηκε, με τον κανονισμό (ΕΚ) 785/2006 της Επιτροπής, της 23ης Μαΐου 2006, για την τροποποίηση του κανονισμού 1210/2003 (ΕΕ 2006, L 138, σ. 7), στον περιλαμβανόμενο στο παράρτημα IV του κανονισμού 1210/2003 κατάλογο των συνδεόμενων με το καθεστώς του πρώην προέδρου Σαντάμ Χουσεΐν φυσικών και νομικών προσώπων, φορέων και οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 4, παράγραφοι 2 έως 4, του τελευταίου αυτού κανονισμού.

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1799/2003

12 Η αιτιολογική σκέψη 4 του κανονισμού (ΕΚ) 1799/2003 του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, για τροποποίηση του κανονισμού 1210/2003 (ΕΕ 2003, L 264, σ. 12), έχει ως εξής:

«Η απόφαση 1483 (2003) παρουσιάζει τη δέσμευση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων ως το πρώτο βήμα μιας διαδικασίας που οδηγεί στη μεταβίβαση των εν λόγω κεφαλαίων και πόρων στο ταμείο ανάπτυξης για το Ιράκ. Επίσης, εξαιρεί από την εν λόγω διαδικασία τα κεφάλαια και τους οικονομικούς πόρους που αποτελούν το αντικείμενο δέσμευσης που επιβλήθηκε ή απόφασης που λήφθηκε πριν από τις 22 Μαΐου 2003. Κατά συνέπεια, είναι περιττή η διατήρηση των μέτρων δέσμευσης στην περίπτωση που τα συγκεκριμένα κεφάλαια και οι οικονομικοί πόροι εξαιρούνται ρητά από την απαίτηση μεταφοράς τους στο εν λόγω ταμείο.»

Το γαλλικό δίκαιο

13 Το άρθρο R. 523-3 του code des procédures civiles d'exécution (κώδικα διαδικασιών εκτελέσεως σε αστικές υποθέσεις) προβλέπει τα εξής:

«Εντός προθεσμίας οκτώ ημερών η συντηρητική κατάσχεση κοινοποιείται, επί ποινή ανισχύρου, στον οφειλέτη με πράξη δικαστικού επιμελητή.

Η πράξη αυτή περιλαμβάνει, επί ποινή ακυρότητας:

[…]

2) αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης και αναφορά των πληροφοριών που παρέσχε ο τρίτος εις χείρας του οποίου έγινε η κατάσχεση, εάν το έγγραφο τού έχει επιδοθεί ηλεκτρονικώς·

3) μνεία, με πολύ εμφανείς χαρακτήρες, του δικαιώματος του οφειλέτη να ζητήσει, εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εγκυρότητας της κατάσχεσης, την άρση της κατασχέσεως από το αρμόδιο για την εκτέλεση δικαστήριο του τόπου κατοικίας του·

[…]».

Οι διαφορές των κυρίων δικών και τα προδικαστικά ερωτήματα

Η υπόθεση C-753/21

14 Κατόπιν δύο διαιτητικών αποφάσεων οι οποίες εκδόθηκαν, αντιστοίχως, στις 6 Φεβρουαρίου 1996 και στις 22 Μαρτίου 2003 και απέκτησαν εν τω μεταξύ ισχύ δεδικασμένου, με τις οποίες το Ιρακινό Δημόσιο υποχρεώθηκε να καταβάλει χρηματικό ποσό στην Instrubel, εταιρία ολλανδικού δικαίου, το tribunal de grande instance de Paris (πρωτοδικείο Παρισιού, Γαλλία) εξέδωσε δύο διατάξεις περί κήρυξης της εκτελεστότητας στις 20 Μαρτίου 2013.

15 Στις 20 Ιανουαρίου 2014, προς εκτέλεση των δύο αυτών διαιτητικών αποφάσεων, η Instrubel προέβη σε συντηρητικές κατασχέσεις εις χείρας της BNP Paribas «εις βάρος της Δημοκρατίας του Ιράκ και των οντοτήτων της των οποίων τα κεφάλαια ανήκουν, δυνάμει των ψηφισμάτων του ΟΗΕ, στο Ιράκ, ήτοι εις βάρος της εταιρίας Montana [Management]». Οι εν λόγω κατασχέσεις κοινοποιήθηκαν στις 28 Ιουλίου 2014 στο Ιρακινό Δημόσιο, το οποίο δεν τις προσέβαλε.

16 Στις 26 Δεκεμβρίου 2017 η Montana Management άσκησε ανακοπή κατά της Instrubel ενώπιον του αρμόδιου για την εκτέλεση δικαστή του tribunal de grande instance de Bobigny (πρωτοδικείου του Bobigny, Γαλλία) και ζήτησε την άρση των κατασχέσεων, επικαλούμενη τόσο το ανίσχυρο όσο και την ακυρότητα των κατασχέσεων αυτών, για τον λόγο ότι αυτές δεν της είχαν κοινοποιηθεί, ενώ ήταν κυρία των κεφαλαίων που αφορούσαν οι εν λόγω κατασχέσεις.

17 Με απόφαση της 24ης Ιουλίου 2018, ο εν λόγω αρμόδιος για την εκτέλεση δικαστής κήρυξε ανίσχυρες τις κατασχέσεις και διέταξε την άρση τους. Ειδικότερα, έκρινε ότι, εφόσον η κατασχετήρια έκθεση όριζε ως οφειλέτη το Ιρακινό Δημόσιο και τις οντότητές του, μεταξύ άλλων τη Montana Management, η τελευταία έπρεπε να θεωρηθεί ως οφειλέτρια, κατά την έννοια του άρθρου R.-523-3 του code des procédures civiles d'exécution (κώδικα διαδικασιών εκτελέσεως σε αστικές υποθέσεις). Ως εκ τούτου, κατά τον εν λόγω αρμόδιο για την εκτέλεση δικαστή, η κατασχετήρια έκθεση έπρεπε να κοινοποιηθεί στη Montana Management, ελλείψει δε κοινοποιήσεως οι κατασχέσεις ήταν ανίσχυρες και έπρεπε να διαταχθεί η άρση τους. Με απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 2019, το cour d'appel de Paris (εφετείο Παρισίου, Γαλλία) επιβεβαίωσε την απόφαση του αρμόδιου για την εκτέλεση δικαστή.

18 Η Instrubel άσκησε αναίρεση ενώπιον του Cour de cassation (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, Γαλλία), ήτοι του αιτούντος δικαστηρίου, υποστηρίζοντας ότι η συντηρητική κατάσχεση πρέπει να κοινοποιείται μόνο στον οφειλέτη που αναγράφεται στον εκτελεστό τίτλο στον οποίο στηρίζεται η κατάσχεση, όπως συνέβη εν προκειμένω, δεδομένου ότι ο εκτελεστός τίτλος αναφέρει ως οφειλέτη το Ιρακινό Δημόσιο, στο οποίο και είχε γίνει η σχετική επίδοση.

19 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς την κυριότητα των περιουσιακών στοιχείων επί των οποίων εκτελέστηκαν συντηρητικά μέτρα. Πράγματι, προκειμένου τα εν λόγω συντηρητικά μέτρα να είναι νομότυπα και να παράγουν τα αποτελέσματά τους, είναι αναγκαίο, κατά το γαλλικό δίκαιο, τα θιγόμενα από τα εν λόγω μέτρα περιουσιακά στοιχεία να ανήκουν στον οφειλέτη που αναφέρεται στον εκτελεστό τίτλο, στην προκειμένη περίπτωση στο Ιρακινό Δημόσιο.

20 Εν προκειμένω, ωστόσο, τα περιουσιακά αυτά στοιχεία αποτελούν αντικείμενο δέσμευσης λόγω της μνείας της Montana Management στον κανονισμό 1210/2003. Εξάλλου, η δέσμευση περιουσιακών στοιχείων δυνάμει του κανονισμού αυτού έχει ως σκοπό τη μεταβίβασή τους στο διάδοχο σχήμα του Ταμείου Ανάπτυξης για το Ιράκ (στο εξής: Ταμείο Ανάπτυξης), η οποία έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβίβαση της κυριότητας των περιουσιακών αυτών στοιχείων στο Ιρακινό Δημόσιο.

21 Συνεπώς, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν τα δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία παραμένουν στην κυριότητα των προσώπων που ορίζει ο κανονισμός, εν προκειμένω της Montana Management, έως την έκδοση απόφασης της αρμόδιας εθνικής αρχής περί μεταβίβασής τους ή αν τα δεσμευμένα κεφάλαια αποτελούν ιδιοκτησία του εν λόγω Ταμείου Ανάπτυξης, ήτοι του Ιρακινού Δημόσιου, από της έναρξης ισχύος του κανονισμού, δεδομένου ότι, λαμβανομένης

υπόψη της προβλεπόμενης από τον εν λόγω κανονισμό μεταβίβασης, τα δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία δεν προορίζονται να επανέλθουν στην περιουσία των προσώπων που ορίζει ο ίδιος κανονισμός.

22 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Cour de cassation (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχουν [το άρθρο] 4, παράγραφοι 2, 3 και 4, [και το άρθρο] 6 του κανονισμού [1210/2003] την έννοια ότι:

– τα δεσμευμένα κεφάλαια και οι δεσμευμένοι οικονομικοί πόροι παραμένουν, έως την έκδοση απόφασης περί μεταβίβασής τους [στο Ταμείο Ανάπτυξης], ιδιοκτησία των συνδεόμενων με το καθεστώς του πρώην προέδρου Σαντάμ Χουσεΐν φυσικών και νομικών προσώπων, φορέων και οντοτήτων που αφορά η δέσμευση των κεφαλαίων και των οικονομικών πόρων;

– ή μήπως τα δεσμευμένα κεφάλαια αποτελούν ιδιοκτησία [του Ταμείου Ανάπτυξης] ήδη από τη θέση σε ισχύ του κανονισμού όπου έχουν καταχωρισθεί, στα παραρτήματα III και IV, τα ονόματα και οι επωνυμίες των συνδεόμενων με το καθεστώς του πρώην προέδρου Σαντάμ Χουσεΐν φυσικών και νομικών προσώπων, φορέων και οντοτήτων που αφορά η δέσμευση των κεφαλαίων και των οικονομικών πόρων;

2) Στην περίπτωση που στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα δοθεί η απάντηση ότι τα δεσμευμένα κεφάλαια και οι δεσμευμένοι οικονομικοί πόροι είναι ιδιοκτησία [του Ταμείου Ανάπτυξης], έχουν [το άρθρο] 4, παράγραφοι 2, 3 και 4, [και το άρθρο] 6 του κανονισμού [1210/2003] την έννοια ότι αντιτίθενται στην εκτέλεση επί δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων, χωρίς προηγούμενη άδεια της αρμόδιας εθνικής αρχής, μέτρου το οποίο στερείται αποτελέσματος αποδόσεως στον δανειστή, όπως είναι η σύσταση ασφάλειας με δικαστική απόφαση ή η συντηρητική κατάσχεση, τις οποίες προβλέπει ο code des procédures civiles d'exécution (γαλλικός κώδικας διαδικασιών εκτελέσεως σε αστικές υποθέσεις); Ή μήπως οι ανωτέρω διατάξεις έχουν την έννοια ότι η έγκριση της εν λόγω εθνικής αρχής απαιτείται μόνον κατά τον χρόνο της ελευθέρωσης των δεσμευμένων κεφαλαίων;»

Η υπόθεση C-754/21

23 Με απόφαση της 31ης Οκτωβρίου 2000, η οποία κηρύχθηκε εκτελεστή στη Γαλλία με διάταξη του προέδρου του tribunal de grande instance de Paris (πρωτοδικείου Παρισιού) της 31ης Αυγούστου 2011, το Gerechtshof's-Gravenhage (εφετείο Χάγης, Κάτω Χώρες) υποχρέωσε το Ιρακινό Δημόσιο και την Κεντρική Τράπεζα του Ιράκ να καταβάλουν εις ολόκληρον στην Heerema, εταιρία ολλανδικού δικαίου, ορισμένο χρηματικό ποσό.

24 Στις 28 Ιουλίου 2011 η Heerema προέβη σε συντηρητικές κατασχέσεις εις χείρας της BNP Paribas επί κινητών αξιών της Montana Management. Οι εν λόγω συντηρητικές κατασχέσεις μετατράπηκαν σε κατάσχεση χρηματικών απαιτήσεων εις χείρας τρίτου και κατάσχεση με σκοπό την εκποίηση περιουσιακών στοιχείων κατά τους μήνες Ιούνιο και Σεπτέμβριο του 2014.

25 Στις 12 Δεκεμβρίου 2014 η Montana Management άσκησε ανακοπή κατά της Heerema ενώπιον του αρμόδιου για την εκτέλεση δικαστή του tribunal de grande instance de Bobigny (πρωτοδικείου του Bobigny), με αίτημα να κηρυχθούν άκυρες και ανίσχυρες οι κατασχέσεις και να διαταχθεί η άρση τους.

26 Με απόφαση της 12ης Μαΐου 2015, το δικαστήριο αυτό απέρριψε την ανακοπή της Montana Management για δικονομικούς λόγους. Με απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2019, το cour d'appel de Paris (εφετείο Παρισιού) εξαφάνισε την απόφαση αυτή και επικύρωσε την κατάσχεση με σκοπό την εκποίηση και την κατάσχεση χρηματικών απαιτήσεων εις χείρας τρίτου για τον λόγο ότι τα δεσμευμένα κεφάλαια λογίζονταν ως ιδιοκτησία του Ιρακινού Δημοσίου.

27 Με την αναίρεση που άσκησε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, η Montana Management βάλλει, πρώτον, κατά της εφαρμογής τεκμηρίου σύμφωνα με το οποίο τα δεσμευμένα κεφάλαια αποτελούν ιδιοκτησία του Ιρακινού Δημοσίου. Υποστηρίζει ότι τα κεφάλαια αυτά παραμένουν στην κυριότητά της μέχρι την έκδοση της απόφασης περί μεταβίβασης στο Ταμείο Ανάπτυξης, δεδομένου ότι η δέσμευση κεφαλαίων συνιστά προσωρινό μέτρο το οποίο δεν προσβάλλει το δικαίωμα ιδιοκτησίας.

28 Δεύτερον, η Montana Management υποστηρίζει ότι η Heerema έπρεπε να εξασφαλίσει την προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας εθνικής αρχής, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6 του κανονισμού 1210/2003, καθόσον με την επίδοση της πράξης της μετατροπής της συντηρητικής κατάσχεσης ο δανειστής αποκτά άμεσα την απαίτηση.

29 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν τα δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία παραμένουν ιδιοκτησία των νομικών προσώπων τα οποία αφορά η δέσμευση έως την έκδοση απόφασης της αρμόδιας εθνικής αρχής περί μεταβίβασής τους στο Ταμείο Ανάπτυξης ή αν αυτά αποτελούν ιδιοκτησία του εν λόγω Ταμείου από τη θέση σε ισχύ του κανονισμού στον οποίο ορίζονται τα εν λόγω νομικά πρόσωπα.

30 Στην περίπτωση που τα δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία αποτελούν ιδιοκτησία του εν λόγω Ταμείου ήδη από τη θέση σε ισχύ του κανονισμού με τον οποίο καταχωρίστηκε, εν προκειμένω, η Montana Management στον κατάλογο των εταιριών τις οποίες αφορά το μέτρο της δέσμευσης, ανακύπτει το ζήτημα της ισχύος των κατασχέσεων, λαμβανομένης υπόψη της έλλειψης προηγούμενης έγκρισης της εθνικής αρχής για τη χρήση των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων.

31 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Cour de cassation (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχουν [το άρθρο] 4, παράγραφοι 2, 3 και 4, [και το άρθρο] 6 του κανονισμού [1210/2003] την έννοια ότι:

– τα δεσμευμένα κεφάλαια και οι δεσμευμένοι οικονομικοί πόροι παραμένουν, έως την έκδοση απόφασης περί μεταβίβασής τους στο [Ταμείο Ανάπτυξης], ιδιοκτησία των συνδεόμενων με το καθεστώς του πρώην προέδρου Σαντάμ Χουσεΐν φυσικών και νομικών προσώπων, φορέων και οντοτήτων που αφορά η δέσμευση των κεφαλαίων και των οικονομικών πόρων;

– ή μήπως τα δεσμευμένα κεφάλαια αποτελούν ιδιοκτησία [του Ταμείου Ανάπτυξης] ήδη από τη θέση σε ισχύ του κανονισμού όπου έχουν καταχωρισθεί, στα παραρτήματα III και IV, τα ονόματα και οι επωνυμίες των συνδεόμενων με το καθεστώς του πρώην προέδρου Σαντάμ Χουσεΐν φυσικών και νομικών προσώπων, φορέων και οντοτήτων που αφορά η δέσμευση των κεφαλαίων και των οικονομικών πόρων;

2) Στην περίπτωση που στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα δοθεί η απάντηση ότι τα δεσμευμένα κεφάλαια και οι δεσμευμένοι οικονομικοί πόροι είναι ιδιοκτησία [του Ταμείου Ανάπτυξης], έχουν τα άρθρα 4 και 6 του κανονισμού [1210/2003] την έννοια ότι η κατάσχεση των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων υπόκειται σε προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας εθνικής αρχής; Ή μήπως οι ανωτέρω διατάξεις έχουν την έννοια ότι η έγκριση της εν λόγω εθνικής αρχής απαιτείται μόνον κατά τον χρόνο της ελευθέρωσης των δεσμευμένων κεφαλαίων;»

Επί της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου

32 Με απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου της 20ής Ιανουαρίου 2022, αποφασίστηκε η συνεκδίκαση των υποθέσεων C-753/21 και C-754/21 προς διευκόλυνση της έγγραφης και της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής απόφασης.

Επί των αιτημάτων διεξαγωγής προφορικής διαδικασίας

33 Με αιτήματα που υπέβαλαν στις 25 Ιουλίου και στις 7 Νοεμβρίου 2022, οι Instrubel και Heerema ζήτησαν τη διεξαγωγή προφορικής διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 83 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, προβάλλοντας την ύπαρξη ορισμένων νέων πραγματικών περιστατικών δυνάμενων να ασκήσουν αποφασιστική επιρροή επί της αποφάσεως του Δικαστηρίου.

34 Τα νέα αυτά πραγματικά περιστατικά συνίστανται, πρώτον, στη διαγραφή του ονόματος της Montana Management από τον κατάλογο των προσώπων και των οντοτήτων επί των οποίων πρέπει να εφαρμοστεί η δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων, η οποία επήλθε μετά την κατάθεση των γραπτών παρατηρήσεων των διαδίκων και των κατά το άρθρο 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενδιαφερομένων.

35 Πράγματι, αν το Δικαστήριο απαντήσει στα πρώτα ερωτήματα στις υποθέσεις C-753/21 και C-754/21 ότι τα δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία παραμένουν, μέχρι την έκδοση της απόφασης περί μεταβίβασης στο Ταμείο Ανάπτυξης, ιδιοκτησία των οντοτήτων τις οποίες αφορά το μέτρο της δέσμευσης, τούτο θα συνεπάγεται, λόγω της προαναφερθείσας διαγραφής, ότι τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν έχουν ακόμη μεταβιβασθεί στο Ταμείο θα αποδοθούν στην εταιρία αυτή. Μια τέτοια συνέπεια θα ήταν, εντούτοις, αντίθετη προς τους σκοπούς που επιδιώκει ο κανονισμός 1210/2003.

36 Δεύτερον, η διεξαγωγή προφορικής διαδικασίας αιτιολογείται από το γεγονός ότι η Montana Management στερείται πλέον νομιμοποιήσεως, λόγω του θανάτου του προέδρου και νομίμου εκπροσώπου της, ο οποίος απεβίωσε το 2020.

37 Τρίτον, είναι αναγκαίο να διεξαχθεί συζήτηση ως προς την επιρροή που ασκούν, επί της προδικαστικής απόφασης του Δικαστηρίου, το διάταγμα 2015-1134 της 11ης Σεπτεμβρίου 2015, σχετικά με τις λεπτομέρειες μεταβίβασης κεφαλαίων και οικονομικών πόρων στο διάδοχο σχήμα του Ταμείου Ανάπτυξης για το Ιράκ, καθώς και η απόφαση του tribunal judiciaire de Grasse (πρωτοδικείου της Grasse, Γαλλία) της 12ης Ιανουαρίου 2021.

38 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 83 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Δικαστήριο μπορεί οποτεδήποτε, αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, να διατάξει τη διεξαγωγή προφορικής διαδικασίας ή την επανάληψή της, ιδίως αν κρίνει ότι δεν έχει διαφωτιστεί επαρκώς ή όταν ένας διάδικος, μετά τη λήξη της διαδικασίας αυτής, επικαλείται νέο πραγματικό περιστατικό δυνάμενο να ασκήσει αποφασιστική επιρροή επί της αποφάσεως του Δικαστηρίου, ή ακόμη όταν, προς επίλυση της διαφοράς, το Δικαστήριο χρειάζεται να στηριχθεί σε επιχείρημα επί του οποίου δεν έχει ακόμη διεξαχθεί συζήτηση.

39 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, εκτιμά, βάσει των αιτήσεων έκδοσης προδικαστικής απόφασης και των γραπτών παρατηρήσεων, ότι διαθέτει όλα τα αναγκαία στοιχεία για την εξέταση της υπό κρίση προδικαστικής παραπομπής και ότι τα πραγματικά περιστατικά που επικαλούνται η Instrubel και η Heerema με τα αιτήματά τους, της 25ης Ιουλίου και της 7ης Νοεμβρίου 2022, των οποίων το περιεχόμενο, όσον αφορά τις διαδικασίες των κυρίων δικών, πρέπει να εκτιμηθεί από το αιτούν δικαστήριο, δεν συνιστούν νέα πραγματικά περιστατικά δυνάμενα να ασκήσουν αποφασιστική επιρροή στην προδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου.

40 Ως εκ τούτου, δεν συντρέχει λόγος να διαταχθεί η διεξαγωγή προφορικής διαδικασίας.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί των πρώτων προδικαστικών ερωτημάτων στις υποθέσεις C-753/21 και C-754/21

41 Με τα πρώτα προδικαστικά ερωτήματα στις υπό κρίση υποθέσεις, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 4, παράγραφοι 2 έως 4, και το άρθρο 6 του κανονισμού 1210/2003 έχουν την έννοια ότι τα δεσμευμένα κεφάλαια και οι δεσμευμένοι οικονομικοί πόροι παραμένουν, έως την έκδοση απόφασης περί μεταβίβασής τους στο Ταμείο Ανάπτυξης, ιδιοκτησία των συνδεόμενων με το καθεστώς του πρώην προέδρου Σαντάμ Χουσεΐν φυσικών και νομικών προσώπων, φορέων και οντοτήτων που αφορά η δέσμευση, ή αν τα κεφάλαια και οι οικονομικοί πόροι αποτελούν ιδιοκτησία του εν λόγω Ταμείου ήδη από τη θέση σε ισχύ του κανονισμού ο οποίος ορίζει τα πρόσωπα, τους φορείς και τις οντότητες που αφορά η δέσμευση.

42 Συναφώς, το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1210/2003 προβλέπει τη δέσμευση των κεφαλαίων και των οικονομικών πόρων που αποτελούν ιδιοκτησία ή βρίσκονται στην κατοχή προσώπων που έχουν οριστεί από την επιτροπή κυρώσεων και απαριθμούνται στο παράρτημα IV του εν λόγω κανονισμού.

43 Το άρθρο 6 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει στην παράγραφο 1 παρεκκλίσεις που επιτρέπουν, υπό τους όρους που απαριθμούνται στην παράγραφο αυτή, να εγκρίνεται από τις αρμόδιες αρχές η ελευθέρωση ορισμένων δεσμευμένων κεφαλαίων και οικονομικών πόρων. Η δεύτερη παράγραφος του άρθρου αυτού ορίζει ότι, σε όλες τις περιπτώσεις που δεν αναφέρονται στην

παράγραφο 1, τα κεφάλαια και οι οικονομικοί πόροι αποδεσμεύονται μόνο για τη μεταβίβασή τους στο Ταμείο Ανάπτυξης. Η μεταβίβαση αυτή έχει ως συνέπεια να αποκτά το Ιρακινό Δημόσιο την κυριότητα των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων.

44 Επομένως, από τη συνδυασμένη ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 2, και του άρθρου 6 του ίδιου κανονισμού προκύπτουν δύο διακριτά στάδια που συνίστανται, αφενός, στη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων και, αφετέρου, στη μεταβίβαση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων στο Ταμείο Ανάπτυξης.

45 Ειδικότερα, το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 1210/2003 προβλέπει, σύμφωνα με την παράγραφο 23 της αποφάσεως 1483 (2003), ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές δύνανται να εγκρίνουν την ελευθέρωση ορισμένων δεσμευμένων κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων όταν αυτά αποτελούν το αντικείμενο δικαστικής, διοικητικής ή διαιτητικής απόφασης εκδοθείσας πριν από τις 22 Μαΐου 2003 ή βαρύνονται με μέτρο επιβληθέν πριν από την ημερομηνία αυτή. Με άλλα λόγια, όπως προκύπτει επίσης από την αιτιολογική σκέψη 4 του κανονισμού 1799/2003, σε περίπτωση που τα δεσμευμένα κεφάλαια ή οι οικονομικοί πόροι αποτελούν αντικείμενο ενός τέτοιου μέτρου ή μιας τέτοιας απόφασης, το γεγονός αυτό θα μπορούσε να αρκεί ώστε να αρθεί η δέσμευση των εν λόγω κεφαλαίων ή πόρων προκειμένου να καταστεί δυνατή η χρήση τους και, ως εκ τούτου, να εξαιρεθούν από την υποχρέωση μεταβίβασης στο Ταμείο Ανάπτυξης.

46 Αντιθέτως, αν γινόταν δεκτό ότι η μεταβίβαση στο Ταμείο Ανάπτυξης διενεργείται αυτομάτως κατά τον χρόνο της δέσμευσης, το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 1210/2003 θα στερούνταν κάθε πρακτικής αποτελεσματικότητας.

47 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από τις διατάξεις της παραγράφου 23 της αποφάσεως 1483 (2003). Πράγματι, μολονότι η παράγραφος αυτή προβλέπει άμεση μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων στο Ταμείο Ανάπτυξης, εντούτοις, το ίδιο το γράμμα της εν λόγω διάταξης εξαρτά την εν λόγω μεταβίβαση από την έλλειψη μέτρου ή δικαστικής, διοικητικής ή διαιτητικής απόφασης που δύνανται να επιφέρουν την αναβολή ή την ακύρωση της μεταβίβασης.

48 Επιπλέον, από την αιτιολογική σκέψη 5 του κανονισμού 1210/2003 προκύπτουν επίσης τα δύο στάδια που μνημονεύονται στη σκέψη 44 της παρούσας απόφασης, καθόσον στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη αναφέρεται, αφενός, ότι τα κράτη μέλη είναι εκείνα που προβαίνουν στη μεταβίβαση των κεφαλαίων και των οικονομικών πόρων στο Ταμείο Ανάπτυξης κατόπιν της δέσμευσης αυτών των περιουσιακών στοιχείων και, αφετέρου, ότι, προκειμένου να παρασχεθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να προβούν στη μεταβίβαση, θα πρέπει να προβλεφθούν διατάξεις για την αποδέσμευση. Επομένως, η μεταβίβαση έχει τον χαρακτήρα μέτρου το οποίο λαμβάνεται από τα κράτη μέλη μετά τη δέσμευση και πραγματοποιείται μόνο μετά την άρση της εν λόγω δέσμευσης σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπει προς τούτο ο κανονισμός.

49 Κατά συνέπεια, η ίδια η ύπαρξη διατάξεων οι οποίες διέπουν τη διαδικασία μεταβίβασης στο Ταμείο Ανάπτυξης αποδεικνύει ότι η μεταβίβαση αυτή δεν επέρχεται αυτομάτως με τη δέσμευση και μόνον των οικείων περιουσιακών στοιχείων. Μολονότι η μεταβίβαση είναι υποχρεωτική στο πλαίσιο του κανονισμού 1210/2003, γεγονός παραμένει ότι πραγματοποιείται μετά τη δέσμευση και αποτελεί χωριστό στάδιο σε σχέση με την τελευταία.

50 Όσον αφορά, ειδικότερα, την έννοια της «δέσμευσης», όπως αυτή ορίζεται στα σημεία 4 και 5 του άρθρου 1 του κανονισμού αυτού, και το ζήτημα αν η δέσμευση μπορεί, αυτή καθαυτήν, να επιφέρει μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων, το

Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το μέτρο δέσμευσης συνιστά συντηρητικό μέτρο, το οποίο δεν θεωρείται ότι στερεί τα πρόσωπα τα οποία αφορά από την ιδιοκτησία τους (πρβλ. απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-402/05 P και C-415/05 P, EU:C:2008:461, σκέψη 358), καθόσον είναι μέτρο προσωρινό και εκ φύσεως αναστρέψιμο (πρβλ. απόφαση της 5ης Μαρτίου 2015, Ezz κ.λπ. κατά Συμβουλίου, C-220/14 P, EU:C:2015:147, σκέψη 113).

51 Επομένως, το μέτρο της δέσμευσης δεν επηρεάζει, αφ' εαυτού, την κυριότητα των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν το αντικείμενο του μέτρου.

52 Συναφώς, πρέπει να διευκρινιστεί ότι το γεγονός ότι ο κανονισμός 1210/2003 αποσκοπεί στη μεταβίβαση των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων στο Ταμείο Ανάπτυξης δεν μπορεί να δικαιολογήσει, όσον αφορά το στάδιο πριν από τη μεταβίβαση αυτή, διαφορετική ερμηνεία της έννοιας της «δέσμευσης» από εκείνη που έγινε δεκτή στο πλαίσιο άλλων κανονισμών σχετικών με περιοριστικά μέτρα στους οποίους δεν προβλέπεται τέτοια μεταβίβαση, κατά μείζονα λόγο διότι η έννοια αυτή ορίζεται κατά τον ίδιο τρόπο στην πλειονότητα των εν λόγω κανονισμών.

53 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στα πρώτα προδικαστικά ερωτήματα στις υποθέσεις C-753/21 και C-754/21 πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 4, παράγραφοι 2 έως 4, και το άρθρο 6 του κανονισμού 1210/2003 έχουν την έννοια ότι τα δεσμευμένα κεφάλαια και οι δεσμευμένοι οικονομικοί πόροι παραμένουν, έως την έκδοση απόφασης περί μεταβίβασής τους στο Ταμείο Ανάπτυξης, ιδιοκτησία των συνδεόμενων με το καθεστώς του πρώην προέδρου Σαντάμ Χουσεΐν φυσικών και νομικών προσώπων, φορέων και οντοτήτων που αφορά η δέσμευση.

Επί των δευτέρων προδικαστικών ερωτημάτων στις υποθέσεις C-753/21 και C-754/21

54 Λαμβανομένης υπόψη της απάντησης που δόθηκε στα πρώτα προδικαστικά ερωτήματα στις υπό κρίση υποθέσεις, παρέλκει η απάντηση στα δεύτερα προδικαστικά ερωτήματα.

Επί των δικαστικών εξόδων

55 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 4, παράγραφοι 2 έως 4, και το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) 1210/2003 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2003, σχετικά με ορισμένους ειδικούς περιορισμούς στις οικονομικές και χρηματοδοτικές σχέσεις με το Ιράκ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2465/96, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΕ) 85/2013 του Συμβουλίου, της 31ης Ιανουαρίου 2013,

έχουν την έννοια ότι:

τα δεσμευμένα κεφάλαια και οι δεσμευμένοι οικονομικοί πόροι παραμένουν, έως την έκδοση απόφασης περί μεταβίβασής τους στο διάδοχο σχήμα του Ταμείου Ανάπτυξης για το Ιράκ,

ιδιοκτησία των συνδεόμενων με το καθεστώς του πρώην προέδρου Σαντάμ Χουσεΐν φυσικών και νομικών προσώπων, φορέων και οντοτήτων που αφορά η δέσμευση.

(υπογραφές)